

ZALÁN TIBOR

Papageno a metróban

KÉPZELGÉSEK EGY MEGTÖRTÉNHESETT TÖRTÉNETRŐL –
DOROTTY SZALMA ÖTLETE ALAPJÁN

Szereplők:

LOLA – aki valamint LILIÁNA, a korrepetitor, egyben IDA, a var-
rónő, máskülönben Vilma, a rendezőnő, egyébiránt RIA, a
dramaturg, ezeken felül ELVIRA, a mosolygósan negédes,
valójában komplexusos, amolyan kedélyesen gyilkoló
igazgatónő, ráadásként pedig KRISZTINA, a statisztalány
PAPAGENO – avagy az őt játszó színész

1. jelenet

(Metróállomás. Az egyik műanyag széken, szétdobált lábakkal, fiatal nő ül. Punk-kinézete van, bámul a semmibe, leginkább a plafont nézi, mint aki legyet üldöz. Néha nagyot fújtat, eldönthetetlen, ivott-e, vagy tényleg a legyeket üldözi. Egyik bakancsát fölteszi a másik székre. Megáll a metró. Halljuk. Emberek szállnak le, de nem látjuk őket, csak a zajukat és a lépteiket halljuk. Szerencsére soha nem látjuk őket, csak a zajukat és a lépteiket halljuk. Legyen nekünk ennyi elég. És elég is... A lány el-elnézi őket, fintorog, mosolyog, attól függően, kit vagy mit lát meg a leszállók és/vagy felszállók között. A szerelvény zajongva elmegy, Lola, mint kiderül majd, így hívják, fölteszi a másik lábát is a műanyag székre. Valaki jön, a lány fölpillant, meghökken, majd, érdeklődéssel, tetőtől talpig végigméri a frissen érkezettet. Madárruhába öltözött tarkabarka fickót lát maga előtt, aki bizonytalan léptekkel indul el feléje. Lola nézi, a férfi Lolát nézi. Beszélgetés közben jönnek-mennek a szerelvények, ők olyankor átkiabálják a hang- és lépészavart.)

LOLA: Akarsz tőlem valamit? Mit kerülgetsz itten? Nem vagyok én...

PAPAGENO: *(megütközéssel.)* Akar a fene magától bármit is. Eszem ágában sincs kerülgetni önt. A metro közterület, úgy tudtam eddig. Lövésem sincs, hogy maga kicsoda...

LOLA: Akkor mit bámulsz úgy kifelé a fejedből rám? Tetszem, mi?

PAPAGENO: *(további megütközéssel.)* Van eszembe' magára bámulni a fejedből ki-

felé. Van elég baj az én fejemben, nem hogy még kifelé is bámuljak belőle.

LOLA: Hogy nézel ki? Szakasztott, mint egy madárijesztő...

Visszanyeri a lélekjelenlétét, támad.

PAPAGENO: Nem sokkal rosszabbul, mint csailóka kiskegyed, feltételezem.

LOLA: *(megütközéssel.)* Miért, én talán rosszul nézek ki?

PAPAGENO: Maga tett rám megjegyzéseket azelőbb, hogy hogyan nézek ki. És mindeb-

- ben benne volt a leminősítem is, kérem...
- LOLA: Abban még nincs semmi, ha az ember megkérdezi a másikat, hogy hogy néz ki. Nem is nézel ki annyira szarul, mint ahogy első látásra tűntél. Tetszik a rucid. *(Idétlenül vihog.)* Csak nem esküvőre készülsz eltipegni benne?
- PAPAGENO: *(bosszantja az egyre flegmább hang.)* Inkább összeesküvésről jövök.
- LOLA: A' se rossz. De miért van rajtad ez a madárizé? Az összeesküvés miatt? Te aztán egy igazi nagy terrorista lehetsz! Hát, mit mondjak, álcázni aztán jól álcázod magadat.
- PAPAGENO: Nem volt időm levenni.
- Lola csipegetni kezdi a ruháról a tollakat.*
- LOLA: Azt még megérteném. De miért vetted fel egyáltalán? Ebben esküdtök össze? A föld alatt, titkosan, mint a szabadkőművesek?
- Elhúzódik a tolakodó ujjak elől, előnti a méreg, előbb tátog, aztán kiabál. Van ebben logika, mégis komikus, ahogy ott szencsétlenkedik.*
- PAPAGENO: Mi nem esküszünk össze! Egyébként is... És maga? Azt hiszi, hogy magának jól áll ez a sok izé... meg franc... meg istenkarikája, amivel teliaggatja magát?
- LOLA *(hihetetlen nyugalommal.)* Nekem ez a stílusom. És nem tollas a hátam, mint egyeseknek.
- PAPAGENO: *(hihetetlen tehetetlenségén fölindulva.)* Nekem meg... nekem is... se... vegyük úgy, hogy most ez a stílusom. Átmenetileg ilyen lettem.
- LOLA: Nem vesszük úgy. Te alapjában véve egy jólszituált pasi vagy.
- A férfi ezen a fordulaton meglepődik, de nem nyugszik meg. Bizalmatlansága innen eredeztethető.*
- PAPAGENO: Ezt meg honnan veszi?
- LOLA: Elsőre meglátni azt. A körmeidről. Ápoltak. Meg, ahogy magázol engem...
- PAPAGENO: A magái meg feketék. És, ki tudja, miért, de maga tényleg tegez engem.
- LOLA: *(rajta a sor a felindultságban.)* Attól még ápoltak lehetnek, vagy nem? Hogy feketék... És lehetek úri nő is attól, hogy tegezlek.
- PAPAGENO: Nekem meg lehet tollas a hátam...
- LOLA: Véletlenül tényleg... kicsit... nagyon tollas... egyébként, ha sehova se utazol, akkor miért jöttél le a metróba?
- PAPAGENO: Baleset történt.
- LOLA: Az előbb még összeesküvés volt.
- PAPAGENO: Ja. Másoknak összeesküvés. Nekem baleset.
- LOLA: *(belelök a hasába, mintha máris haverok lennének.)* Nem világos... Ahogy, te is zavarosnak tűnsz most egy kicsit.
- PAPAGENO: Inkább zavart vagyok.
- LOLA: Szabad tudnom, hogy mitől?
- PAPAGENO: Magányügy.
- Lola felugrik, jár egy kört, ennyi kell neki, hogy feldolgozza, amit hallott.*
- LOLA: Akkor húzz innen a faszba, és ne engem untass a tollaiddal!
- PAPAGENO: Hát jó. Én egy...
- LOLA: Te egy...?
- PAPAGENO: Én egy...
- LOLA: Azt látom, hogy te egy...
- PAPAGENO: Én egy... operaénekes vagyok.
- Lola lehuppan, festett haját kezdi vakargatni olyan buzgalommal, mintha tetvei lennének. Összecsapja a tenyerét, látható, hogy nem hisz a fülének.*
- LOLA: Beszarok! Egy operaénekes fasztól fejbűbig tollakba öltözve. És milyen operát játszol? Te vagy benne a griffmadár?
- PAPAGENO Csak játszánék. És nem griffmadarat. Hanem egy... madarászt...
- LOLA: Galambászt?

- PAPAGENO: Hát... nem is úriszabászt... Hehe...
Na jó, nem volt jó tréfa. Ma már nincsenek madarászok. Régen lépesmézzel befogták a madarakat, és eladták őket.
Lola vagy nem érti, vagy csak játssza a hülyét.
- LOLA: Hogy rohadról meg! Van pofád madarakra vadászni... holmi lépesmézzel?
- PAPAGENO: Csak a szerepem szerint.
- LOLA: Egyszer nekem volt egy fél galambászom. Minden hétvégén galamblevest ettünk ebédre. Az anyám palija volt, vele osztzkodtunk rajta. Meg a levesen. *(Elmélázik a múlton.)* Néha megdugott engem is, főleg, amikor anyám nem volt otthon, meg ő se volt galambászni.
A férfi undort színlel, valójában ismeretlen és ok nélküli félelem ébred föl benne.
- PAPAGENO: Pfuj! Erről tudott az anyja is?
- LOLA: Hát persze, hogy tudott. Addig se őt választotta a fickó a százhusz kilójával. Dagadt egy pacák volt, lusta és bűdös.
- PAPAGENO: Akkor miért... izé... dugott vele?
- LOLA: Mert megerőszakolt. Egyszer, kétszer, tízszer. Hozzászoktam.
- PAPAGENO: Az anyja...?
- LOLA: Anyámmal csinálta. Így voltunk hármasban. Nem kellett iskolába járnom addig se. *(Váratlanul lépést vált.)* De neked mi a lófasz közöd van hozzá, drága kicsi metrómadár?
- PAPAGENO: Maga kezdte. Maga... maga szerencsétlen... orvosi ló...
- LOLA: Ja. Én kezdtem. És nem vagyok ló. Se orvosi, se másilyen. Szeretem a férfiakat, na, nem tagadom és nem is szégyellem. Mondjuk, egy ilyen hervatag postalambbal azért nem szívesen búbolnék most itt a metróban... de amúgy mindegy is, hol, kivel, mikor. Egyszer mind befejezi. Csak ne fájjon. Meg aztán, utána hívjon meg egy vacsorára legalább valami le-bujba.
- PAPAGENO: Hogy lehet így élni?
- LOLA: A te életed jobb, madárkám? Ugribubrizol itt, mint valami bohóc talpig tollban...
- PAPAGENO: Barátja, férje, gyereke, közvetlen hozzátartozója nincs?
- LOLA: *(pofákat vágva közben.)* Ebben a sorrendben – nincs. De ha csinálsz nekem egy gyereket, elveszel és eltartasz, tőlem a madárruhádat is szarásig hordhatod közben.
- PAPAGENO: Ezt nem gondolja komolyan!
- LOLA: Nem hát. Biztosan van feleséged, két gyereked, nagy házad... de, akkor, miért is vagy te most itt? Ezt még mindig nem tisztáztuk.
A férfi megadja magát, ami még sűrűn előfordul majd ebben a találkozásban.
- PAPAGENO: Ostoba história. Bombariadó van az Operában.
- LOLA: Te tényleg énekes vagy?
- PAPAGENO: Tényleg.
- LOLA: És el se tudtad énekelni azt, amit akartál?
- PAPAGENO: El se tudtam. Kiürítették az épületet. Még az öltözőmbé se mehettem be, hogy magamhoz vegyem a pénzemet és az irataimat. Nincs is metrójegyem... Nem merek fölszállni, mert jön az ellenőr, ezek mind bőrfejük már, és megaláznak.
- LOLA: Nekem sincs jegyem. De ezek a bőrfejük bírnak engem. *(Mellesleg, megjegyezi.)* Néha hátravisznek oda, látod, van ott egy beszögellés. Mondjuk, nem neked való játék lenne, ha tényleg csak jelmez rajtad ez a madárruha.
- PAPAGENO: *(türelmetlenül.)* Mondtam, hogy jelmez.
- LOLA: Ez a bombariadó klafa.
- PAPAGENO: Ez az egész nap egy nagy rakás klafa szar.

LOLA: Minden nap egy nagy rakás klafa szar, édesem. Rakódik egymásra, rakás a rakásra mind, és a könyvekben aztán végül életnek hívják az írók.

A férfi belenéz a lány arcába, gyanakodni kezd.

PAPAGENO: Maga nem is olyan ostoba, mint gondoltam.

LOLA: Te, nem akarsz énekelni nekem valamit? Egyszer jártam egy bandával. Rockgyerekek voltak. Képzeld, őt pasival egyszerre! Na, el is voltam kényeztetve rendszeren. Mind az öttel jártam, külön is, meg egyszerre is...

PAPAGENO: *(megjátszott vagy valós undorral.)* Ez... engem... valahogy nem vonz... ana...

LOLA: Anál, kisfiam, azt így mondják. *(Vihog.)* Volt az is. De csak módjával. Nekem sem a kedvenc pózom. De te énekelhetnél nekem... Valami szépet...

PAPAGENO: Itt, a metróban? Maga teljesen megőrült?

LOLA: Nem. Te se utazol, én se utazom. Mondjuk, egy időre kisiklott az életünk. Elvégre azt mondtad, hogy köpedék egy napod volt neked is. Klafa! Énekelni meg szeretsz. És mielőtt bekövetkezett volna, hogy elénekelheted végre azt az áriát, vagy mit, mi is a szereped neve...

PAPAGENO: Mindegy.

LOLA: Kimondottan erotikus név. Kár, hogy megjegyyezhetetlen. Jól van. Szóval, akkorra bekövetkezett a bombariadó. Mindegy, ha nem is azt, de valamit énekelhetnél. Nem muszáj túl hangosan. *A homok a szélben-t...* Vagy az *Úristen, ki vagy a mennyekben-t...* Nekem mindegy... Csak valami történjen már... velünk... egy órája itt rohadunk... tudod, én szeretem, ha történnek velem a dolgok...

PAPAGENO: Na, velem aztán történtek ma a dolgok rendszeren.

LOLA: Jól van, jó, azokat is meghallgatom, de előbb énekelj valamit... csak nekem... olyan szorrentóban... vagy nem így mondjátok...

PAPAGENO: Szordínó... De mindegy is. Milyet szeretne? Vidámat vagy szomorút?

LOLA: Leginkább most olyan... közepest. Legyen kicsit vidám, meg kicsit szomorú... olyan, mint te, szomorúcska, meg vidám, mint én, locska-dalocska, vagy fordítva... csak valamilyen legyen!

PAPAGENO: Most kicsit zavarban vagyok... Én az áriámat akartam...

LOLA: *(türelmetlenül leinti.)* Azt majd később... Most nyugodj le... Valami szépet... olyan édeskészet... Olyan lépesmézest... mázsmézest... olyan... lányléleknek neki valót...

PAPAGENO *(kicsit krákol, aztán belefog.)*

*Táncolnék a boldogságtól, szívem lázban ég,
Senkinek ilyen jó kedve nem volt még
Ő ez édes pillanatra régen várok már,
Nincsen két boldogabb ember nálunknál.*

*Álom álom édes álom, álomkép
Álmodjuk, hogy egymásé leszünk majd még
Angyalok ha ránk lenéznek suttogják
Lám a földön is van égi boldogság*

LOLA: *(legtürelmetlenebbül.)* Hagyd ezt abba! Ez faszság. Az ilyesmikből, mint álom, soha nem lesz való. Főleg nem földi boldogság... Azt hiszed, hogy az ég, az a te angyali eged ad bármit is jókedvéből két ilyen szerencsétlen póknak, amilyenek mi vagyunk? Ennyi jó nincs is a világban. *(Már kiabál.)* Ez a föld nem jó, ez a föld trágyadomb! Ezt már említettem. Nincs álom. Csak felébredés van. Az meg okádék egy híd alatt... a felébredés... idegnek között... mondjuk.

PAPAGENO: Maga kérte, hogy énekeljek...

Lola hangot vált.

LOLA: Ja. Mondták már, hogy szép hangod van?

PAPAGENO: Végül is... ez a foglalkozásom.

Lola újabb hangot vált.

LOLA: Na, én a következő vonattal elmegyek. Kezdelek megunni.

PAPAGENO: *(megragadja a lány karját.)* És az életem... az életemmel... azzal mi lesz?

LOLA: Mi közöm nekem a te életedhez?

PAPAGENO: Azt ígérte, meghallgatja, min mentem ma keresztül.

LOLA: Közöm?

Szinte megemeli karjánál fogva a lányt.

PAPAGENO: Közöd, baszd meg! Van! Én énekeltem neked. Te pedig meg fogsz hallgatni! Megértetted? Így szólt az egyesség.

LOLA: *(meglepődve.)* Te tegezel engem, paracicsommadár?

PAPAGENO: Tegezek. Nem mindegy az már?

LOLA: De, mindegy... az már. Tessék! Hallgatlak.

PAPAGENO: Ülj közelebb! Nem akarok kiabálni.

LOLA: Ülj közelebb te!

PAPAGENO: Ülnék, de az összes helyet te foglalod el.

LOLA: Rendben. Akkor nesze, ez a szék legyen a tied. Úgyis utálok a piros műanyag székeket. De ha rossz lesz a történeted... Ha rossz lesz...

PAPAGENO: Akkor mi lesz?

LOLA: Akkor... akkor én kezdek el énekelni, és az lesz a végzeted!

Először nevetnek közösen.

2. jelenet

PAPAGENO: Az is lehet, hogy nem jó történetek ezek. Csak az én agyam nyomták föl.

LOLA: Kezded már?

PAPAGENO: Nem tudom hogyan elkezdni... Én énekelni tudok... Beszélni már alig.

LOLA: Minden történet elkezdődik valahol. Bementél abba a kurva Operába.

PAPAGENO: Be. De előtte... *(Váratlanul zavarba jön.)* Beerőszakoltam az agyamba egy felest.

LOLA: Felest? Miért nyomtál be egy felest? Megszokásból?

PAPAGENO: Nem. Félek attól a nőtől. Már egyenesen rettegek.

LOLA: Miféle nőtől?

Miközben a férfi medítál, Lola átöltözik, és átváltozik Orłowszkiné Imolává.

PAPAGENO: Minden reggelem azzal a vén kurvával kezdődik. A korrepetitonnal. Én belépek, ő ül a zongoránál, nekem háttal, az ajtónak háttal, a világnak háttal. Nem néz fel, de fogadja a köszönésemet. Az ablak mindig egy kicsit nyitva, nyilván, hogy hallják, egész nap folynak az énekpróbák, megdolgozik a pénzéért. A csaj ötvenes. Jobb karban lévő ötvenes. Persze, egy jó karban nem lenne jó karban. Ez most megint az én viccem volt. *(Nevet, de Lola feszülten hallgat.)* Leteszem a kabátomat. Nem néz rám. Előtte a kotta, azt bámulja a vizenyős szemeivel. Mintha én ott se lennék. Orłowski Imolának hívják. Már a nevétől is borsózik a hátam. Kezét csókolom, Imola, mondom neki, és megpróbálom a vidámságot erőltetni.

ORŁOWSZKINÉ *(valóban meg se fordul.)* Jó reggelt, Dénes. Csak a szokásos késése, ugye, no problem, tíz perc – az én drága időmből. *(Undorodva fordul meg a zongoraszéken, de nem áll fel.)* Ivott. Száz méterről megérezem a vodka szagát. Permutálódik a levegővel, hogy úgy mondjam. A férfiak mind azért isznak vodkát, mert azt hiszik, hogy azt nem érzik meg rajtuk. Én megérezem.

PAPAGENO: Bocsánat... Lehet, hogy ez még a tegnapi maradék...

Orlowszkiné teljes terjedelmével felé fordul, ami nyilván a legnagyobb felháborodás jele.

ORLOWSZKINÉ: Fogat se volt ideje mosni? Jegyessen meg valamit. Az operisták nem színészek, hogy hajnalig lumpoljanak holmi díszlettologatókkal vagy más egyéb züllött alakokkal a büfében. Ezt még sose mondták el magának? Készült egyáltalán? Up to date?

PAPAGENO: Kész vagyok... Úgy értem, készen a teljes áriával.

ORLOWSZKINÉ: Akkor... Leütöm az első hangot. Vágjon bele... *(Azonnal félbeszakítja.)* Hagyja abba... Nem készült. Hideg a hangja, elcsúszott már az első visításkor.

PAPAGENO: Én nem visítok. Én énekelek.

ORLOWSZKINÉ: A fiam is ezt szokta mondani. Meg a lányom is. Olyan tehetségtelenek, mint maga. Cincognak, nyarvognak, vinyognak, vihognak. Csak maga még nem vihogott eleget... Nincs magában annyi... spiritusz még.

PAPAGENO: Én az Operaház egyik első énekese vagyok.

ORLOWSZKINÉ: Egyre inkább nem, Déneském, ha szólíthatom így, bár nem érdemli meg.

PAPAGENO: *(mély és őszinte lemondással hangban, arcban.)* Egyet áruljon már el nekem! Tudok én még mást tenni, mint hogy hülyére készülöm magam ezekre az órákra?

ORLOWSZKINÉ: Mutatis mutandis – nem. Lehet, hogy ez a baj. Túlságosan erőlködik, kismiam. Kezdje el megint... Leütöm az első hangot. Vágjon bele... *(Még azonnal abban szakítja félbe.)* Hagyja abba... Épp olyan, mint a férjem...

PAPAGENO: Már megbocsásson...

ORLOWSZKINÉ: Ne körözzünk itt! Az én uram pont olyan, mint maga. Csak még magánál is rosszabb. Még hülye is.

PAPAGENO: Most akkor mi is a baja velem?

ORLOWSZKINÉ: Hogy operatívén nagyon akar, de nem jól. Nincs magában semmi... hogy is mondjam, olyan... eredeti ethosz.

PAPAGENO: Ahogy elnézem, magában sem volt semmi... eredeti é vagy tosz az éjjel.

ORLOWSZKINÉ *(fölpattan, de nyomban visszaül.)* Még pofátlan is! Unintelligens! Kezden bele megint az áriába... Leütöm az első hangot. Vágjon bele... Hagyja abba! *(Ennél gyorsabban már nem is lehet valamit abbahagyni.)*

PAPAGENO: Most meg mi a baja?

ORLOWSZKINÉ: Hogy háttal fekszik a szerepének... Akár a férjem nekem...

PAPAGENO: Hogy forduljak szembe magával?

ORLOWSZKINÉ: Kár az igyekezetért. Csak meglepődne, ha egyszer szemben látna, kis bolondom. Na, kezdjen bele megint... *(Fokozhatatlan abbahagyatás.)* Ez rettenetes! Magának rekedt a hangja, Dénes!

PAPAGENO: Az én hangom? Rekedt? A maga szembe forduló férje a...

ORLOWSZKINÉ: Ezt ne is folytassa, kérem! Ne legyen parlagi. Rekedt a hangja, mert csavarog az éjszakában, kurvázik, semmi felelősség nincs magában a művészet iránt. Szeretőket tart, azok teszik ennyire tönkre.

PAPAGENO: És a művésznő férje? Az nem tart...

ORLOWSZKINÉ: Ha tart se érdekel. Neki nincs hangja, ő elbaszhatja bárhol és bárkivel az egész lényegét. Magának viszont bemutatója lesz, drága fiam, és tartania kellene lumpen személyiségét bizonyos szabályokhoz. Miért csavarog éjszakánként?

PAPAGENO: Mert nincs mit csinálnom.

ORLOWSZKINÉ: Fogadjunk, hogy még rendes családja sincs!

PAPAGENO: Nyert.

- ORLOWSZKINÉ: Szimpla történet. Elvált szülők gyereke, fogadjunk!
- PAPAGENO: Talált, süllyedt.
- ORLOWSZKINÉ: Papa piás, anya meg elfonnyadt mellette, mint citrom.
- PAPAGENO: Ja, mint citrom. Úgy beszél, mintha ott lett volna.
- ORLOWSZKINÉ: Nő vagyok, ha nem vette volna észre. Miért nem nősül meg? Szexuális problémái vannak? Énekeljünk egy kicsit! Leütöm az első hangot. Vágjon bele... (*Visítva, káromgva, zokogva, dühöngve.*) Hagyja abba... Nem alakulunk. Mi van azokkal a szexuális problémákkal?
- PAPAGENO: Nincsenek. Egyszer már meg is nősültem.
- ORLOWSZKINÉ: Ilyen korán?
- PAPAGENO: Huszonegy éves voltam.
- ORLOWSZKINÉ: És már el is vált?
- PAPAGENO: Magának ma ördöge van, Imola naccságos asszony. És már el is váltam. Próbálkozhatunk egy...
- ORLOWSZKINÉ: Leütöm az első hangot. Vágjon bele... Hár' és... Hagyja abba, jaj, hagyja abba... (*És még néhány jaj, a türelem határáig.*)
- PAPAGENO: Én ebbe belebolondulok.
- ORLOWSZKINÉ: Gyerek?
- PAPAGENO: Fiú. Vagy olyasféle. Semmit sem tudok róla. Nem vagyok egy gondoskodó atyátípus.
- ORLOWSZKINÉ: Feleség idősebb, mi?
- PAPAGENO: A volt feleség. Idősebb. Hét évvel. Ő akarta a gyereket.
- ORLOWSZKINÉ: Maga meg öntudatlanul megcsinálta neki, ha már akarta.
- PAPAGENO: Meg. Szokásom.
- ORLOWSZKINÉ: Aztán csálni kezdte a nő az uracskáját. Maga este itt, ő meg este amott... meg emitt... meg még emitt-amott...
- PAPAGENO: Mi maga? Pszichiáter, hogy így vájkál az életben?
- ORLOWSZKINÉ: Legfeljebb pszichológus. Már az is baj, ha érdekelnek a pácienseim?
- PAPAGENO: Nem is tudtam, hogy a páciense vagyok.
- ORLOWSZKINÉ: Bizonyos értelemben igen. Azért kérdezgettem, mert szeretnék végre egyetlen egy érdekes történetecskét hallani. De a magáé is unalmas... mondhatni, olyan... tucát... dögunalom... (*Affektálva utánozza a férfit.*) A gyöngé, törékeny férfi, aki nem viszi semmire az erőszakos nő miatt...
- PAPAGENO: De hát mit is akar tőlem? Én is kérdezhetem magát?
- ORLOWSZKINÉ: Arról nem volt szó.
- PAPAGENO: Nemi élete? Nem úgy néz ki, mint akié rendben van.
- ORLOWSZKINÉ: Az én koromban ez megengedhető. De ha már volt olyan indiszkrét, hogy kérdezett, *Jenőke*, rendezett családi élet, ígéretes karrier előtt álló gyerekek, férjnek háttal az ágyban... De ott van!
- PAPAGENO: Szerető?
- Orlowszkiné meglepődik, majd felháborodva utasítja vissza a kérdést.*
- ORLOWSZKINÉ: Na ne, ezt hagyjuk, térjünk vissza az Operába! Mit is akar maga itt most... velem és általam?
- PAPAGENO: A legjobb tudásom szerint próbálkozom elénekelni Papageno áriáját...
- ORLOWSZKINÉ: Jó, kezdjünk hozzá... Leütöm az első hangot. Vágjon bele... Nanana! Nem is emlékeztet rá, hogy ez az az ária lenne, amit be kell tanulnia. Én föladtam mára.
- PAPAGENO: Már megbocsásson, hát nem az a feladata, bár erre nem nekem kellene emlékeztetnem, hogy megtaníttassa velem az áriát?
- ORLOWSZKINÉ: Akinek lehet, annak meg lehet tanítani. Magával ma nem tudok együtt dolgozni. Indiszponált, *Ferikém*. Frusztrált. A magánéletben akar vájkálni! Hagyjon magamra! Talán máskor. Men-

jen, na, menjen már, aztán majd csak lesz valami, vagy ha nem, hát kisnyúl.

PAPAGENO: Mondhatok még...?

ORLOWSZKINÉ: Nem látja, hogy telefonálok? Drágám, akkor kettőre gyere értem, megebédelünk valahol, aztán összeszedjük a kölyköket...

PAPAGENO: Holnap?

ORLOWSZKINÉ: Holnap? Mi lesz holnap, maga... *hogyishívják?* Jön majd ide rekedten és másnaposan, és ott folytatjuk, ahol ma abbahagytuk. Adieu, édesem, van még itt a házban dolga, menjen, tegye hasznossá magát! Máshol...

PAPAGENO: Leütöm az első hangot. Vágjon bele...

ORLOWSZKINÉ: Mondott valamit?

PAPAGENO: Adieu!

3. jelenet

LOLA: *(visszavedlik Orlovszkinéből Lolává.)*

Ez az Orronszkiné, vagy Orronszike, vagy ki a picsa, hát, ez nem a te világod. Egyébként pedig, miért nem tudod megtanulni egyedül a szerepeidet?

PAPAGENO: Mert őt azért fizetik, hogy engem baszogasson minden félrecsúszott hangért. Ha akarom, ő a hangom felelőse.

LOLA: Aha. Értem. És akarod te ezt? Aligha. Munkaköri kötelességed megalázkodni minden kielégítetlen ribanc előtt? Hát tudod, ez az Opera se egy valami kóser hely...

PAPAGENO: *(kedvetlenül.)* Hát, ha úgy vesszük, akkor tényleg nem az.

LOLA: Vegyük úgy, ha már nem tudjuk másként venni. Se te, se én...

PAPAGENO: Az a baj, hogy ez a madame Orlovszki Linda még csak hab a tortán. Mondjuk úgy, ez egy olyan torta, amiről beszélünk, amelyik a habnál kezdődik.

Lola együtt érzőn nevet.

LOLA: Van ott egyetlen normális nő is?

PAPAGENO: Egyáltalán, az énekeseken kívül, van ott más, mint nő? Rossz a kérdés, de honnan tudhatnád...

LOLA: Szereted te ezt?

PAPAGENO: Mit ezt?

LOLA: Amit csinálsz. Ezt az opera nevű... fasz-ságot.

PAPAGENO: Most erre őszintén... Vagy nem őszintén... Mit tudom én, hogy szeretem-e, vagy sem. Sose akartam operaénekes lenni. Én valójában semmi sem akartam lenni. De a rohadt énektanárnő az iskolában, na az, na az ültette a bogarat a szüleim fülébe. Hogy születetten operai hangom van. És hogy adottságaim... Azok meg nyomtak, apám, amíg velünk volt, anyám, mióta velem van... Én meg egy életen keresztül harsogok, mint egy magára hagyott trombita az örökös szélben.

LOLA: *(megveregetve a vállát.)* Költőnek azért elég közepes lennél, fiú.

PAPAGENO: Hát, ez igaz. Másnak is. Lehet, hogy mindennek közepes vagyok... Na, jó, arra ne kérdezz rá!

LOLA: Mire? Ja...! *(Elfintorodik.)* Arra nem is vagyok kíváncsi. Mi volt még?

PAPAGENO: Tényleg érdekel?

LOLA: Vagy te beszélsz, vagy én mesélem, hogy dugott meg a múlt héten egyszerre... három pap.

PAPAGENO: Három pap? Egyszerre?

LOLA: Három. Csak azért nem négy, mert épp hárman voltak.

PAPAGENO: Hol?

LOLA: A hogy is érdekelni fog?

A férfi zavartan legyint.

PAPAGENO: Inkább mesélek. Kijöttem attól a korrepetitor ribancától, és átkusmogtam az öltözőtárba.

LOLA: Az izgalmas. Az a sok ruha... Ahogy a férfiak leskelődnek rád, amikor átöltözöl... A pasik általában a fekete meg a piros bugyit szeretik, melltartóban a feke-

tét és csipkészet, meg, most figyelj, hapsikám, visszajön a szőr is a...

PAPAGENO: *(némi megbántódással.)* Hagyjál már ezekkel! Egy színházban másként történnék a dolgok.

LOLA: Azt hittem, a színházban csak baszni szoktak... meg előadni.

PAPAGENO: Na, szakadj le most kicsit magadról, ha nem esik nehezedre... *(Fokozódó megbántottsággal.)* Mondjam, vagy ne mondjam?

LOLA: Mondjad! De legyen benne valami... Valami izgalmas, titokzatos, erotikus is...

PAPAGENO: Izgalmas... titokzatos... erotikus... egy öltöztetőtárban... Na jó... Próbálkozom. Megyek, tudod, ez egy hosszú folyosó... ahol megyek.

LOLA: Na, látod, a hosszú már nem is olyan rossz... önmagában... ha vastag is...

PAPAGENO: Dugulj el, liba! És vár az öltöztetőnő.

LOLA: Én duguljak el, amikor te dugtad? Ott, a ruhák egzotikus, füledt dzsungelében...

PAPAGENO: Idát? A ruhák egzotikus dzsungelében? Nem... azaz... mindegy...

Figyelmesen nézi a férfit, aztán felpörög.

LOLA: Miért nem? Miért azaz? Miért mindegy?

PAPAGENO: Mert ő nem olyan... nő.

LOLA: Nem olyan... dugós?

PAPAGENO: Nem olyan. Annál többet akar.

LOLA: Ühüm.

Amíg a férfi monologizál, Lola átvedlik Idává.

PAPAGENO: Ida hadar. Zavar, hogy hadar. Hadar, hogy zavar. Mit tudom én, hogy kell ezt jól mondani. Lényeg, hogy Ida szép. Olyan, hogyan is mondjam neked, erotikusan szép. Ahogy egy kép, mondjuk, egy képtárban szép. Jártál már képtárban? Bocs, nem ismerem a szocializáltságodat. Na, ha jártál, akkor pont olyan. Ha meg nem jártál, akkor mindegy is. De a képtá-

ri képeket senki sem akarja megdugni. Pedig a nagy melleit mindig kihívó dekoltázsban tolja oda az emberiség egyik elé. *(Eltűnődik azon, amit mondott.)* Ez mondatilag rossz, de pontos. Félig már meg is van baszva, gondolnád, ha mernéd. És... nem mered ezt gondolni. Frustrál, ha belegondolok...

ILA: Namivandanika, kellatollasrucima?

PAPAGENO: Szia, Ida.

ILA: Szia, danika, dobáldle magadról a cuccokat, gatyamarad, elfordulninemkell.

PAPAGENO: Ida, ne hülyülj már mindig!

ILA: Neméhülyülök, Danikatemarha, hanem te. Voltmárneked ilyen csajodmintén?

PAPAGENO: Nem erről van szó.

ILA: Hátmirőlvan szó, hogyeszemazúzádat, drágagyerek, szépasegged mégmindig, pedigmárkorosodol...

PAPAGENO: Hogy is komoly lehetett volna...

ILA: Milehetett volnakomoly, tekismarhahülyém?

PAPAGENO: Beszéltünk is róla, nem? De neked ott volt az a Walter.

ILA: Kibeszélmosta kibaszottkurvawalterről, danikám, na, kezddel magadrahúzni eztatollas bizbasszást.

PAPAGENO: Ida, veled akkor sem lehetett komolyan beszélni.

ILA: Haegyszermegfogytad volnaasegget a ruhák közöttteszaros, törődttemvolnaisén awalterrel...

PAPAGENO: Egyszer megfogytam.

ILA: Egyszer belém is dugtad. Há-tul-ról. Lassanmondohogymegérted.

PAPAGENO: Egyszer igen. Nagyon jó volt...

ILA: Hagydeztamarhaságot, nemvoltjómert kapkodtálésfélpercig setartott.

PAPAGENO: Azért éreztél valamit, nem?

ILA: Inkábbnemmintigen, deezne ejtsen foltotazönérzetedenédesem.

PAPAGENO: Akkor meg?

ILA: Lecseréltelekvolnaawalterról, dehebren-
cskis faszvoltál márakkoris. Megbeszél-
tükhogynéhatalálkozunk, deazután
semmi. Nemsohatalálkoztunkse.

PAPAGENO: Tudod...

ILA: Nemtudomhogymittudok. Kihíztadajel-
mezedet, Danika! A kurvawalternak meg
azótamárvan háromgyereke. Mástól...
Nekemmefaszomsincs. Aziski. Nem-
férszelebolondkám, dagilettél-nagy-seg-
gű. Azelőbbrosszulmértemfel.

PAPAGENO: Én nem híztam ki semmit.

ILA: Akkorfogtamagát ésösszement a pipi-
jelmezecske. Ilyenekezek a tollasságok.
Natotyogikám, repedvagynemreped?

PAPAGENO: Anyád, Ila, az reped.

ILA: Pedigéneszerettem volnaveled egy-nor-
mális...

PAPAGENO: Mi normális?

ILA: Egnormálisafféle... nakapcsolatot...
mondom, hogynemférsz beledagadék.

PAPAGENO: Beleférek. Összemegyek. A faszom
se tudja, hogy csinálom... Tegnap még jó
volt.

ILA: Jajazokategnapok, Danikámédes, amikor
mégszánkóztál az erzsébeti játszótér-
dombján.

PAPAGENO: Hát ezt is elmeséltem neked, Ila?

ILA: Teengemszerettél, húsomdánkirályom,
csak aztán elsodortanagy élet, a színház-
megtudod... deazértmegvárlak mahavég-
zel... merténegy ilyenülye vagyokilyeni
lahülyeila.

PAPAGENO: Ezzel azt akarod mondani, Ila,
hogy mi ketten...

ILA: Hagydeztaz érzélgősmarhaságot édes-
Danibaba, mertleányom a tollaidat. Hét-
évigéltem vele.

PAPAGENO: Mi van?

ILA: Csaknosztalgiáztamédes. Cuki-vagyeb-
benaszarban. Csakkicsit szűkafazonrád.

PAPAGENO: Nekem épp megfelel.

ILA: Háthanekezdjő, feszülvemegfelel hordd-
egészséggel. Akkormegvárjalak vagy ne-
várjalak meg?

PAPAGENO: Erre most kell választ adnom?

ILA: Sohanemkell választadnodDanikám, de-
hogyaszódjálmegottaholvagy... na, az
biztos...

4. jelenet

PAPAGENO: Nem tudtam neki mit mondani. Ha
megvár, akkor... ha nem vár meg, akkor
is... Vagy akkor se. És tényleg olyannak
éreztem magamat ebben a jelmezben,
mint egy túlhlalt liba. Kitotyogtam, rá-
csaptam az ajtót, se köszönés, se semmi...

LOLA: *(Lolává visszavedlés közben.)* És ha
nincs ez a bombariadó? Találkoztatok
volna... utána?

PAPAGENO: Azt nem tudom. De a folyosón ösz-
szefutottam azzal a kígyó dramaturg-
csajjal.

LOLA: Ez nekem lila. Mi az, hogy dramaturg?

PAPAGENO: Olyan egyed, aki lefekszik minden
másnemű egyeddel a színházban, hacsak
nem buzi vagy lesbikus. Közben a dara-
bokat basz-ku-rálja. Így hírlik...

LOLA: Aha. Ő színházak baszós okoskája.

PAPAGENO: Ja. És ha nő, akkor aztán remény-
telenül elviselhetetlen is...

LOLA: Megdugdád ezt is?

*Mialatt beszél, a lány átvedlik a drama-
turgnővé.*

PAPAGENO: *(önérzetesen.)* Nem, nem dugtam
meg. Lehet, hogy ez volt a baj. Az is lehet,
hogy ez a nő egyszerűen dughatatlan.

LOLA: Minden nő dugható. Kék tó, tiszta tó...

PAPAGENO: Lola, te alapjában véve tiszta köl-
tészlet vagy. Kár, hogy kicsit romlott.
(Visszavált a dramaturgra.) Nincs férje,
nincs gyereke, nincs... ja gyereke van, de
szeretője az nincs. Meg, szerinte, de csak
szerinte, valami távoli, kideríthetetlen

rokonom. Ez, persze, még nem lenne akadály... *(Váratlanul pletykálkodó hangnembe csúszik át.)* Ha meg berúgik, akkor azon kívül, hogy mindenkit kioszt, és mindenkinek megmondja, hol lakik az úristen, legyen igazgató vagy portás az illető, valakit könyörtelenül belevonszol a klubban lebaszottak közül az ágyába.

DRAMATURG *(Elállja a férfi útját.)* Te tudod, hol lakik az úristen?

A férfi kikerülné, de nem tudja. Farkaszemet néznek; látszik, régi „barátság” ez közöttük.

PAPAGENO: Semmi közöm hozzá. Nem vagyunk ismerősök. Miért kérdezed?

DRAMATURG: Mert abszolúte kellene tudnod. Ha már az új szövegedet nem tudod. Valamibe kapaszkodnod kéne.

PAPAGENO: *(Meglépetést színelve, vagy azt eljátszva.)* Milyen új szövegemet?

DRAMATURG: Két napja küldtem át az új szövegedet. Meg tudom mutatni az elküldött levelek között. Átment, kinyitottad, elolvastad. Csak nem biztos, hogy föl is fogtad. Zsír új fordítás, „*A szárnyas gyűjtő vagyok én, nagy vidámságszorult én belém*” napokig máson sem dolgoztam, csak ezen. Közé sincs az eredeti ostoba abajgatásokhoz. Erre mit hallok az előbb? A korrepetitor-szobában a régi, elavult vacakot próbáltad fölnyomni az öreglány-nak... El is tanácsolt a balfenekre, ezt is hallottam...

PAPAGENO: Miről beszélsz?

DRAMATURG: Rólad. A szövegről!

PAPAGENO: *(ez már sok neki. A szöveg is, meg ő is.)* Én akkor sem kaptam meg az íméledet, ha a fejed tetejére állsz. Mi a faszom bajod is van tulajdonképpen, hogy állandóan belém kötsz te is?

DRAMATURG: Öcsike, ne csináld ezt velem! Tapadjunk szorosán a tárgyhoz! A szöveget megkaptad. Térj végre magadhoz, egy

ideje mintha teljesen magadon kívül mászkálnál.

PAPAGENO: Mit akarsz ezzel mondani?

DRAMATURG: Lejáratsz engem is, csúszol lefele, megbízhatatlan vagy, egyre alább adod, már a harmadik se vagy a harmadrangú baritonok között.

PAPAGENO: *(meghökken, de fel is rázza a váratlan bejelentés.)* Nana... Tényleg így gondold?

DRAMATURG: Hamarosan sehol sem leszel. Cover akarsz lenni?

PAPAGENO: Hagyjál már te is! Mondom, hogy nem kaptam meg azt a kurva szöveget... Erre már a harmadik se vagyok...

A fölénybe került nők kimondhatatlan, egyben undorító nyugalmával és kegyetlenségével.

DRAMATURG: Nem az a kurva szöveg... És az a szöveg nem kurva. Az egy tisztességgel elvégzett munka, édesem. Éjt nappallá téve volt elvégezve.

PAPAGENO: Küldd át még egyszer!

DRAMATURG: Fölösleges. Ha átküldöm, se tudod megtanulni. Valami zűr van abban a nagy fejedben. Permanensen szét vagy esve.

PAPAGENO: *(felcsattan.)* Szerinted...

DRAMATURG *(lassan, tagoltan, mint aki méla síkra lép.)* Nem csak szerintem. Tudod, ez, amit mi csinálunk, egy szakma, és te szakmailag egyre kevesebbet tudsz felmutatni, jó rokon.

PAPAGENO: Rokon? Hát ilyesmik is eszedbe jutnak már? *(Csapkodja a homlokát.)* Ez a vég.

DRAMATURG: Valóban. Tudod, ha mindezt elmondom az apádnak...

PAPAGENO: Hagyjál már az apámmal! Húsz éve nem láttam.

DRAMATURG: De én igen. És ő távolról figyel téged.

PAPAGENO: Az apám. Engem. Távolról figyel. A pofám szakad le ettől. És ha valóban így van, hogy figyel, akkor mit lát?

DRAMATURG *(egyre gonoszabban tagolódik.)* Ha nem lennék úri nő, azt mondanám, hogy egy folyton részeg, önmagáról rég mit sem tudó faszt lát.

PAPAGENO: De úrinő vagy, szerencsére.

DRAMATURG: Ja. Egy hete, amikor felhívtalak...

PAPAGENO: Felhívtál? Nem emlékszem rá.

DRAMATURG: Nem, mert tökrészeg voltál. *Leloláztál...*

PAPAGENO: Ne személyeskedjünk, ha kérhetem...

DRAMATURG *(amennyire tud, a férfi fölé tornyosodik.)* Oké. Figyelj rám, öcsike! Nem szabad elfelejtened, hogy én mindent megtettem érted... Aki vagy, az általam vagy. Én hoztalak be ebbe a kócerájba, amit Operának hívnak. Bemotlaltak az összes jó szerepbe. Elhittem mindenkivel, hogy te valaki vagy. Hogy – nagy szó – tehetséges vagy. Mi több, kiváló!

A férfi sziszeg, erőt kell vennie magán, hogy ne rázza meg a nőt.

PAPAGENO: És most már örökre meghajolva kell előtted járnom? Csak azért, mert színháztudományi egyetem: drama-turgia-szak, ja, meg germanisztika. Zene-művészeti főiskola: oboa-szak, esetleg klarinét, vagy a faszom se tudja, talán fuvola-szak... Ahogy a szád nézem... talán mégis inkább oboa...

Mindketten érzik, hogy mindketten túllóttak a célon. Dramaturg mégiscsak dramaturg, tudja, mikor mit kell mondani. És a tempó, az a gyilkos tempó, mint az előbb, csak méginkább.

DRAMATURG: Most kicsit sok lettél hirtelen nekem. A szerepeket meg kell tanulnod, amiket írok neked... Most engedj utamra! Nincs időm az ilyen meddő beszélgetésekre. Ez munkahely, drága kolléga,

nem egy színészklub. Én szóltam. Én már nem először... én szóltam.

PAPAGENO: Szóltál. És akkor mi van, ha szóltál?

DRAMATURG: Semmi sincs. Már... semmi sincs... még...

Félretolná a férfit, de most ő nem hagyja magát.

PAPAGENO: Apropó... Van nálad valami fölölegesen kevés lóvé?

DRAMATURG: Azt hittem, lesz egy pillanat, amikor ez a mondat nem hangzik majd el közöttünk... Még a múltkorit sem adtad meg. A múltkoriakat... se...Tizenkettedik hó: 16. 640 Ft...

PAPAGENO Registerária 640. Itália földjén-től ám Spanyolország itten ezer meg három a számig paralell...

DRAMATURG: 01.04. 07.11. 200 Ft; 23-án 2-kor majd 4-kor és 1/2 5-kor újra és újra 100 Ft; majd 3/4 7-kor 50 Ft; február 27-én 1005 Ft.

Az impozáns felsorolás megroppantja a férfit.

PAPAGENO: Megadom ám. Láthatod, nincs nálam pénz. Jelmezben vagyok. Csak holnapig, higgyél nekem... megadom... visszamenőleg...

DRAMATURG: Holnapig? Visszamenőleg?

PAPAGENO: Ja. Kávéra kell...

Dramaturg gúnyosan elneveti magát.

DRAMATURG: Nálad mindig csak holnap van. Aznap soha. És minden vissza-menőleg... És mindig kávéra kell. Így hívod... a mit is?

PAPAGENO: Nem mindegy az neked?

DRAMATURG: Ne felejtse el, hogy nekem gyerekek van, és egyedül nevelem. És az a lelketlen ember nem fizet gyerek-tartást, akit te is nagyon jól ismersz. A te fajtád...

A férfi erre már nem tehet mást, mint hogy kitört. Az is valami.

PAPAGENO: Mondjak valamit? Egy rossz kis könnyelmű cafka voltál akkor, aki csak gyereket akart magának csináltatni valakivel. Valakivel, akivel soha nem akart együtt élni, és nem is volt soha esélye annak, hogy együtt is fognak, vagy tudnak élni.

DRAMATURG: Hogy te milyen ostoba egy... vagy... és... és... mennyire... mindenhez... tehetségtelen...

PAPAGENO: *(mindkét karjával hadonászik.)*
Húzz a faszba, jó rokon...!

DRAMATURG: Hát, jobb, ha te is azt teszed, te... te lúzer... te...

És mindketten elviharzanak abba az irányba, amerre eredetileg nem akartak menni.

5. jelenet

PAPAGENO: Na, én erre jól kikáromkodtam magamat. Persze, csak magamban, mert nekem volt neveltetésem.

LOLA: Nekem is volt, mégis káromkodok...

PAPAGENO: A neveltetés le tud kopni az emberről.

LOLA: Te kopnál le végre! Unlak, és unom az összes mesédet.

PAPAGENO: Nem kopok. Még nincs vége a történetemnek. Ha már belekezdtem, be is fogom fejezni. És te végig fogsz hallgatni, mert neked is volt neveltetésed, és még nem kopott le minden teljesen rólad. Mert a pechsorozat, naná, hogy folytatódott...

LOLA: Mindjárt gondoltam. Ha egy üzlet beindul... Csak azt nem tudom, miért én vagyok benne a vevő.

PAPAGENO: *(Nem zavarja Lola gúnyolódása.)*
Miután kimorogtam magamat a dramaturg miatt, mentem föl a színpadra, külön próbára.

LOLA *(leesik az álla.)* Külön próbára? Akkora ember vagy, hogy külön próbálnak veled,

vagy annyira rossz, hogy téged folyton korrepetálni kell?

PAPAGENO: Ne kötözködj! Az Operában így szokás. Külön próbák, aztán összpróbák, a végén minden összeáll.

LOLA: Nem tudom elképzelni. Igaz, életemben nem voltam operában. Elhiszed?

PAPAGENO: Miért ne hinném el. Nem sokat vesztettél. Elhiszed?

LOLA: Miért ne hinném el... Na, halljam, mi volt a színpadon!

PAPAGENO: Ki volt a színpadon!

LOLA: Ki volt a színpadon?

PAPAGENO: Én voltam ki a színpadon... A rendezőtől.

LOLA: Nem vagy elég vicces, de ez a bumfordiság jól áll neked. Tetszik... hogy próbálkozol. Persze, a rendező szintén nő. Tévedtem?

PAPAGENO: Értem én, hogy unalmasnak és banálisnak tartod a történetemet, de ha így zajlott ma az életem, nem tudom másként elmondani ezt... csak felajzott zajlásban... nem is rossz....

LOLA: Nő, vagy nem nő?

PAPAGENO: Hát, bizonyos értelemben nő. Ja, ez most nem vicc volt. Egyébként sincs humorérzéked.

LOLA: Vagy neked nincs humorod, hapsikám.

PAPAGENO: A rendező is nő, ahogy vesszük.

LOLA: *(Újabb áll-leeséssel.)* De fura egy színház ez a tiétek! Mondd csak, nem valami leszbikus-klubba szerződöttél be véletlenül?

PAPAGENO: Bár úgy lenne!

LOLA: És a rendező is fiatal, és őt is megdugtad.

PAPAGENO: Anyád...

Lola elkomorul, a férfi szája felé kap, de nem üti meg.

LOLA: Az anyázást nem tűröm, ezt most mondom, előre...

PAPAGENO: Anyád hány éves is?

LOLA: Negyvennyolc.

PAPAGENO: Na, hát az én rendezőm is legalább negyvennyolc éves, születésileg férfi. Viselkedési szokásaiban már nem annyira.

LOLA: Veszélyes kor!

PAPAGENO: Nekem mondd? Fölmegek a színpadra, ő lent ül az első sorban. Megállok a színpad közepén, és nézem, ahogy ott ül.

LOLA: Ahogy ott ül...

PAPAGENO: Ja. Ahogy ott ül. Ő meg néz engem. Ahogy ott állok.

LOLA: Szóval nézitek egymást.

PAPAGENO: Valahogy úgy. Gondolom, ha akar tőlem valamit, majd csak megszólal egyszer. Én állok. Ő ül.

LOLA: Valami ilyesmit mintha mondtál volna már az előbb. Mit állsz és vársz?

PAPAGENO: Várom a megszólalás idejére.

LOLA: Azért, a végén csak megszólalt, nem?

Lola átvedlik rendezővé.

PAPAGENO: Megszólalt.

RENDEZŐ: Mit állsz ott, mint egy rakás... ööö... szerencsétlenség?

PAPAGENO: Ez képzavar. A rakás nem áll. Tudod, hogy mi áll?

RENDEZŐ: A te agyad áll.

PAPAGENO: Most te kötözködsz velem?

RENDEZŐ *(szigorúan, de mórlikázva mégis.)*
Nem. De, valahogy, nem tetszik nekem, hogy fölülemelkedett az egódban ... ööö... a művészi alázaton a férfigóg. Fölé emelkedett egyike a másiknak a rovására.

PAPAGENO: Jó, ebbe ne menjünk most bele. Mit csináljak?

RENDEZŐ: Játssz! Légy önmagad... De ne legyél... ööö... civil!

PAPAGENO: Értem. Akkor meg? Rendezői instrukció nincs?

RENDEZŐ: Agresszív lettél. Majd kinövöd ezt is. Menj balra!

PAPAGENO: Nem tudom, hogy miért, de megyek balra.

RENDEZŐ: Ne játszd, hogy méysz, menjél!

PAPAGENO: Igyekszem úgy menni, mint egy madár... vagy ember... vagy madárember... de akkor mi is vagyok én?

RENDEZŐ: Egy katasztrófa. Most meg hova méysz? Balra menj, mondom balra, hány... ööö... balkezed van?

PAPAGENO: Bocs. Elfelejtettem, hogy rendezői bal...

RENDEZŐ: A te korodban... a te tapasztalatoddal, ilyet elfelejteni! Állj meg ott! Csak ne olyan szerencsétlenül állj már... Akkor se, ha most... ööö... szomorú vagy. Mert az vagy.

PAPAGENO: Az vagyok.

Rajta hát most meghalok

Itt a perc senki sincs most, rajta hát

Csalfa élet jócsakát.

RENDEZŐ: Ne ráncold éneklés közben a homlokodat. Visszatetsző. Nem lehet... ööö... együtt érezni veled.

PAPAGENO: Te mondtad, hogy szomorú vagyok.

RENDEZŐ: Az vagy. De eszközökkel legyél szomorú, ne... ööö... gesztusokkal!

PAPAGENO: *Rajta hát most meghalok*

Itt a perc senki sincs most, rajta hát

Csalfa...

RENDEZŐ: Gyors!

PAPAGENO: Mi gyors?

RENDEZŐ: Minden! Még át se gondoltad, hogy... ööö... mit nem csinálhatsz, és máris ráncolod a homlokodat.

PAPAGENO: Rendben. Nem ráncolom, és nem leszek túl gyors.

Rajta hát most meghalok

Itt a perc senki sincs most, rajta...

RENDEZŐ: Könyörgök, Dani, ne szenvedj! Legyél szomorú, bánattal... ööö... teli, de ne szenvedj!

PAPAGENO: Értem. Megpróbálok.

Rajta hát most meghalok...

RENDEZŐ: *(leállítja)* Most mit játszol?

PAPAGENO: Amit kértél.

RENDEZŐ: Hát, ezt biztosan nem kértem! És nem is kérek... ööö... belőle.

PAPAGENO: Rendben, nekiugrom újra.

RENDEZŐ: De ne mint borjú az új kapunak. Lényegülj át, Dani, lényegülj... ööö... Papagenóvá.

PAPAGENO: Lényegülök, lényegülök.

Rajta hát most meghalok

Itt a perc senki sincs...

RENDEZŐ: Ne lötyögj!

PAPAGENO: Akkor is végigéneklek, ha belezakadsz!

Rajta hát most meghalok

Itt a perc senki sincs most, rajta hát

Csalfa élet jójucakát.

RENDEZŐ: Te pátoszt reggeliztél?

PAPAGENO: Lófaszt se reggeliztem.

Rajta hát most meghalok...

RENDEZŐ: Le a vállakkal!

PAPAGENO: *Itt a perc senki sincs most, rajta hát...*

RENDEZŐ: Hagyd abba! Ez... ööö... nulla.

PAPAGENO: *Csalfa élet jójucakát.*

De akkor mit játsszak?

RENDEZŐ: Ne játssz! Él a színpadon!

PAPAGENO: Segíts már, mit csináljak a kezemmel?

RENDEZŐ: Gondolkodj! Mit csinálsz... ööö... vele az életben?

PAPAGENO: Semmit! A zsebembe dugom néha ráncigálás céljából.

RENDEZŐ: Hát akkor? Megtaláltad a megoldást, nem? Magadtól!

PAPAGENO: De nincs zsebem. Nem kaphatnék zsebet a jelmezre? A sípot is belerakhatnám...

RENDEZŐ: Mi bajod van a síppal?

PAPAGENO: Zavar, hogy itt van állandóan a kezemben. Hova tegyem?

RENDEZŐ : Mit tudom én! Kérdezz meg... ööö... egy kakast, hogy a sípot hova teszi!

PAPAGENO: Akkor fölemelem a kezemet...

Rajta hát most meghalok...

RENDEZŐ : Huuuu, ezt már a holdon ist látják!

PAPAGENO: Ne alázz tovább!

Itt a perc senki sincs most, rajta hát

Csalfa élet jójucakát.

RENDEZŐ: Szerinted, ezt hallják a... ööö... 10-dik sorban?

PAPAGENO: Ordítsak, mint állat? Rendben van, kieresztem a hangomat, ordítottok, mint állat.

Itt a perc senki sincs most, rajta hát

Csalfa élet jójucakát.

RENDEZŐ: Megáll! Hova nézel... ööö... ilyenkor?

PAPAGENO: Hova nézzek?

RENDEZŐ: Beleszerettél a karmesterbe, miért őt nézed egyfolytában? És tedd már le azt a kurva... ööö... szövegkönyvet, hogy akarsz így játszani?

PAPAGENO: Én nem tudok így... ne hara-gudj... állok itt egy órája... a rendezői balon...

RENDEZŐ: Akkor gyere be éneklés közben.

PAPAGENO: Megpróbálhatjuk... Bejövök...

RENDEZŐ: De ne ilyen dilettáns módon már! Úgy gyere be, mintha... ööö... mennél ki. És ne hadonássz a keziddel. Ha így játszol tovább, nagy fekete fénnel leszel megvilágítva!

PAPAGENO: Úgy jövök ki, mintha mennék be... És nem hadonászok a kezemmel...

Rajta hát most meghalok...

De nem akarok. Elment a kedvem ettől az egészsztől! Elegem van ebből!

RENDEZŐ: Nekem is, elhited. Ne lelkizz itt nekem, mert lezavarlak... ööö... a színpadról. Nincs zene. Nem gesztikulálsz. Nem énekelsz.

PAPAGENO: Hanem?

RENDEZŐ: Most szépen elmondod... ööö... prózában.

PAPAGENO: Azt már nem. Micsoda hülye ötlet ez!

RENDEZŐ: Rendezői rásegítés. Így hívják, nem... ööö... hülye ötletnek. Na, kezd el!

PAPAGENO: De én énekes...

RENDEZŐ: Te csak gondolod, hogy énekes... Mondod, vagy ki vagy rúgva?

PAPAGENO: Mondom.

Rajta hát most meghalok

Itt a perc senki sincs most, rajta hát

Csalfa élet jójucakát.

Mit vétettem én? És ki ellen, ha igen?

RENDEZŐ: Mit érdekel ez engem! Én nem a gyóntatópapid vagyok, hanem... ööö... a rendeződ.

PAPAGENO: Akkor pedig rendezz!

RENDEZŐ: Ha lenne rajtad még mit rendezni.

Egyszerűen kiürültél. Mindent csak úgy... kívülről csinálsz. Lélektelenül. Meg, valahogy... olyan... hülyén nézel ki... ööö... ebben a tollas cuccban. (*Kurt Weil: Kalóz Jeny song – ezalatt a rendező improvizál*)
Megy el a hangod is... Mondtam már? Nem szűk neked egy kicsit ez a jelmez? Röhögnöm kell, ha rád nézek.

PAPAGENO: Mi köze a hangomnak ehhez a tollas baromsághoz?

RENDEZŐ: Lehet, hogy ez szorítja el benned... azt a kevés hangot... hangocs-kát... ami eddig még csak-csak volt... benned... már ha volt... valahol... valamikor...

PAPAGENO: Mi az, hogy „már ha volt”?

RENDEZŐ: Tudod te, miről beszélek.

PAPAGENO: Még véletlenül se tudom, miről beszélsz.

RENDEZŐ: Nem vagy... ööö... idevaló, arról beszélek.

PAPAGENO: Akkor hogy kerültem ide?

RENDEZŐ: Úgy, hogy téged annak idején... ööö... ide benyomtak.

PAPAGENO: Te meg most kinyomsz.

RENDEZŐ: Ki. Ha sikerül.

PAPAGENO: Apropó, ki nyomott be engem ide annak idején? Erről nem tudok.

RENDEZŐ: Hát, az... apád. Az a te jó apád.

PAPAGENO: Azt se tudom, issza-e még a vizet az öreg ezen a világon.

RENDEZŐ: Issza, issza.

PAPAGENO: Te honnan ismered az apámat? Eddig soha nem beszéltél róla.

RENDEZŐ: Ismerem. Engem tanított. De leginkább utált. Nem volt képes elfogadni, hogy egy... ilyen típusú ember, mint én, lehet... ööö... jó rendező. Egyetlen, izé, *lány* voltam az osztályban. Nyírt, ahogy csak tudott.

PAPAGENO: Aha, a papa.

RENDEZŐ: Szóval, az ahaapapa benyomott téged ide. Én meg ki foglak innen nyomni. Jól érzed.

PAPAGENO: Az Operából?

RENDEZŐ: Most csak az operából.

PAPAGENO: Az apám miatt? Az apák bűnéért nem szenvedhetnek a fiak!

RENDEZŐ: Üres pátosz... ööö... de lehet alapja. Egyébként, nem biztos, hogy apád miatt. Leginkább a miatt, Dániel, mert nem tartalak... ööö... tehetségesnek. Sose tartotalak annak.

PAPAGENO: Sose mondtad.

RENDEZŐ: Sose kérdezted.

PAPAGENO: Nagyon emlékeztetek... emlékeztetek... apámra?

RENDEZŐ: Mint két tojás. Csak te záp vagy, kislefiam...

6. jelenet

PAPAGENO: (*utánozza a rendező nyafogását.*)
Te egy záptojás vagy, kislefiam. Ezt mondja nekem. Nem tudom, hogy juthat eszébe ilyesmi valakinek. Hogy ilyeneket mondjon – nekem. Talán a jelmez hozhatta elő

belőle ezt a képtelen képet... mármint, ez a madár-jelmez. De hát én éppenséggel hím-madár vagyok, nem szokásom tojni, vagy, hogy mondjam, de inkább nem is mondom tovább. Nincs véletlenül egy papírsepid?

LOLA: Van, de... kicsit már használt.

PAPAGENO: Nem baj. Kibírom. Én már mindent elviselek. *(Elveszi a zsebkendőt, belefújja az orrát.)* Tudod, ezen a vacak jelmezen még zseb sincs, így még az orrom se bírom kifújni, ha el akar cseppenni a színpadon.

LOLA: Orrot nem szokás színpadon kifújni, gondolom. Legalábbis, kínos. Na, add csak vissza! Nem örökbe kaptad ám...

PAPAGENO: Jól van, na, csak még egyet fújok bele, aztán kapod vissza.

METRO-BEMONDÓ-HANG: KISS DÁNIELT KÉRIK AZ IGAZGATÓI SZOBÁBA FÁRADNI! KISS DÁNIEL KÉRTEK AZ IGAZGATÓI SZOBÁBA FÁRADNI.

LOLA: Ki lehet az a Kiss Dániel?

PAPAGENO: Éppenséggel... hát, én vagyok az a Kiss Dániel.

Lola lökdösní kezdí a kijárat felé a férfit, aki megállás nélkül magyaráz.

LOLA: Akkor... hát akkor, menjél hát, édes, az igazgatói szobába.

PAPAGENO: Mentem is. Közben járt az agyam. Ha valakit az igazgató hívat, annak el kell gondolkodnia a hátralévő életén. Mármint, hogy hogyan oldja majd meg. Mert mit akarhat tőlem az igazgató? Fizetés-emelést nyilván nem fog fölajánlani. Szerep-ügyben nem velem tárgyal, hanem a dramaturggal vagy a rendezővel. Mentem, az agyam meg rohant előttem. Először az jutott eszembe, hogy nem nyalok neki rendesen...

LOLA: Szóval, ez is nő, és te ezzel is...?

PAPAGENO: Hagyjál lógva, Lola, nem úgy nyalni... Elvira egy ötven fölötti, negédes, komplexusos, mosolygós gyilkos. Hogy

pontosan fejezzem ki magam, egy női terminátor. Neki is, mint minden igazgatónak, vannak édeskéi a színházban, akik valahogy, és ehhez kell ám az igazi tehetség, mindig azt mondják, amit hallani akar. Oda nyalnak neki, ahova kell, na! Ez egy nő esetében azért nem mindig sikerül. Hogy értsd! És én nem vagyok ilyen. Sajnos. Ráadásul, az is eszembe jutott, hogy a múlt héten kiselőadást tartottam a büfében arról, hogy mennyire nem ért ez nő a színházcsináláshoz. Meg, hogy fingja sincs az operáról. Egyébként ráhibáztál, ő is nő.

LOLA: *(félénken megereszt egy poént.)* Ő még nő?

PAPAGENO: Na, az elvetett mag mégis kicsírázott benned... Megfogant. Hm, ezek szerint minden ugyanarról szól, bármiről akarunk is beszélni. Már ő se nő... Meg még azt is mondtam, hogy csakis valamilyen politikai apropóból kerülhetett ennek az operának az agyába. Hogy fából van a füle, és Mozartról csak annyit tud, hogy egy drága osztrák kugler.

LOLA: Be voltál baszva, mi?

PAPAGENO: Némiképp, vagyis, igen. Elegem volt mindenből, leginkább azt nem tudtam elviselni, hogy mindenki fél ettől a lárvaarcú csoroszlyától.

LOLA: De te nem félsz tőle, ugye, Kiss Dániel?

PAPAGENO: Én félek a legjobban. De amikor iszom, akkor nagyon bátor tudok lenni. Lola, ne szólj belém minden percben, mert így metro-zárásig nem fejezem be a napomat.

LOLA: Na, tekerjed, mi jutott eszedbe még hasmenés közben!

PAPAGENO: Jutott volna eszembe százféle gondolat, de jött a kis statisztá csaj, aki már az évad elején kinézett magának engem.

LOLA: Ezt honnan gondolod?

PAPAGENO: Érzi azt az ember... Jött. A legjobbkor az is.

Lola féltékenyen és gonoszul kérdez.

LOLA: Milyen egy kis statiszta csaj?

PAPAGENO: Mint akármelyik más kiscsaj, csak a színházban kefélik a színháziak. Ez speciel egy magas, formás, kicsit nyafizós macska. Jön, és a nyakamba dorombolja magát.

Ahogy eddig a férfinak, most Lolának kezd eleget lenni az erotikus célzásokból.

LOLA: Te meg oda voltál a boldogságtól. Végre egy nő, aki nem basztat, hanem baszni akar veled.

PAPAGENO: Tévedsz. Nem az én esetem a csaj. Az a harminckét éves, aki hiszi magáról, hogy huszonkettő.

LOLA: Ezzel mind így vagyunk.

PAPAGENO: Az hírlík róla, hogy rockzenekarokkal utazgat szabadidejében.

LOLA: Ez izgi lehet. Én már csak tudom!

PAPAGENO: Feltétlenül az. Jár körbe a mikrobuszban előadás után letolt bugyival, amíg a fiúk el nem fáradnak benne, és arébb nem lökik.

LOLA: Grupi? Az is izgalmas.

PAPAGENO: Lehet. Én még nem próbáltam.

LOLA: Na-na-na-na-na!

PAPAGENO: Na jó, egyszer-kétszer, de az még nem olyan, mintha zenekarokkal dagnék rendszeresen hétvégeken. Túl-festi magát, túl rövid a szoknyája, ehhez képest, vagy ebből adódóan, akkora az önbizalma, hogy egy meg nem hallgatott Maria Callasnak hiszi magát. Legalább tizenkilenc és félszer felvételizett a zeneakadémiára, mire – nem vették föl. Semmi sem igazi rajta. Még a neve sem. Krisztinából lett Tina. Az meg már majdnem...

LOLA: Pina. Erre gondolsz? Te nem szereted kimondani az ízes szavakat.

PAPAGENO: Ja. Nálam inkább az ízek, mint a szavak. Őt már megfizelte a főzenei igaz-

gató, majdnem az összes még nemzőképes énekes, a balettkar nem másságával tüntető kisebbik része, meg a műszak nagyobbik része.

LOLA: Istenem, az is baj, ha valaki szereti az embereket? Meg azok is szeretik őt?

Míg beszél, Lola átvedlik Tinává.

PAPAGENO: Ízlés dolga. Én imádom a nőket, a legyet is röptében, ha érdemes, de van, sajnos, egy rohadt lelkem közben, ami legától. Mert ha a lelkem nem mozdul, akkor másom se mozdul... én már csak ilyen vagyok.

Tina hátulról veti rá magát, ezzel alaposan meg is ijesztve a férfit.

TINA: Tarararam!

PAPAGENO: A frászt hozod rám, Tina.

TINA: Mondom, tarararam.

PAPAGENO: Jól van. Na és? Mit mondjak erre?

TINA: Azt, te mafla, hogy tatam.

PAPAGENO: Kicsit elvont ez nekem, Tina, de megpróbálhatom. Tatam.

Tina most előlről próbálkozik a becserkészésével.

TINA: Megy ez, látod? Nem úgy, mint az új Varrásfuvola-szöveg. Ne kérdezd, honnan tudom, mert már az egész színház tudja.

PAPAGENO: Ez a népszerűség átka. Rohadt dramaturg. Rohadt rendező. Na, mi van?

Tina ugrabugrál, miközben megosztja a nagy hírt.

TINA: Képzeld, bekerültem végre egy igazi filmbe!

PAPAGENO: Minimum főszerep...

TINA: Az. Statkó. De valahol el kell kezdeni.

PAPAGENO: Hát, valahol el, az igaz. És mit csinálsz benne, Tina? Átmész egy szobán a pohár vízzel?

TINA: *(kicsit sértődötten, de azért annyira nem.)* Viccelsz? Van szövegem is!

PAPAGENO: Ezek szerint nem volt előtte meghallgatás.

- TINA: Rohadt vagy, de én nem sértődöm meg. Rád nem tudok haragudni.
- PAPAGENO: Mennyi szöveged van, Tina?
- TINA: Hát, nem sok. Viszonylag kevés... Anynyit mondok, hogy „persze”.
- PAPAGENO: Persze? Nem rossz... Csak persze... kicsit bonyolult. Meg bírod majd mind tanulni?
- TINA: Te, szerinted hogy mondjam azt jól, hogy „persze”? Te mégiscsak színész vagy, ha énekelsz is leginkább. Rohadt egy nehéz szó, Danikám. Persze, *persze*, **persze**, PERSZE...
- PAPAGENO: Tényleg nehéz. Én be se merném vállalni ezt a nehéz szöveget, Tina. Tudod mit? Mondd azt helyette, hogy... „naná”! Jobban is mondható, könnyebben is tanulható.
- TINA: Nem is rossz! Holnap szólok a rendezőnek, hogy nekem jobb szövegem van, mint az írócskájának. Be fog rosálni, ha meghallja.
- PAPAGENO: Én is azt hiszem, hogy nagyon fog örülni neked.
- TINA: Szerintem is. De nem ezt akartam...
- PAPAGENO: Mit is akartál, Tina?
- TINA: Szombaton lesz a nővérem esküvője.
- PAPAGENO: Gratulálok. Küldjek neki díszátvratot, vagy mi?
- TINA: *(a férfi arcát csókolgatja.)* Gyere el velem!
- PAPAGENO: Én? Veled? A nővéred esküvőjére? Micsoda baromság ez? Mint micsoda menjek el?
- TINA: Hát... mint a barátom... a szeretőm... a kedvesem... az én bumfordi kis gyöngyvirágom...
- PAPAGENO: Hű, de nagy a választék! Ha lesz időm, majd döntök, melyik legyek. Hm. Szerep az szerep, hakni ugyan, de valami majd leesik érte, ugye... Sejthetem, hogy mi?
- A lány talányos, kacér mosollyal kerüli meg a konkrét választ.*
- TINA: Ne izélj, vágod te ezt a témát. És tudod mit...?
- PAPAGENO: Még nem tudom, hogy mit, Tina...
- TINA: És tudod, énekelhetnénk... együtt.
- PAPAGENO: *(az együtténeklésnek még a gondolatától is elhűl.)* Együtt. Úgy érted, te meg én?
- TINA: Pontosan így értem.
- A férfi maró gúnnyal teszi próbára Tinát. Tina próbaképes.*
- PAPAGENO: Énekeljünk együtt? Remek ötlet, Tina. Ha hiszed, ha nem, ezen töröm a fejemet, mióta megláttalak, meghallottalak... Hogy énekeljünk együtt valami lakodalomban... És mit énekeljünk együtt?
- TINA: Az „Álom, álom, édes álomot” a Csárdáskirálynőből. Hallgasd csak! *Álom, álom...*
- PAPAGENO: *(kezd kínossá válni számára a dialog.)* Szép volt, Tina! Csak félek, az én romlott profizmusommal tönkrevágnám azt a bájos és friss erőt, ami az éneklésedből árad. Ne haragudj, most nem kell az igazgatóhoz.
- TINA: Jó, akkor megvárlak, és majd együtt megyünk haza.
- PAPAGENO: Te is... Együtt... haza... Hová haza? És ugyan minek, Tina?
- Tina szégyenlős mosollyal hajtja le a fejét, s hajtja bele ádáz terveibe a férfit.*
- TINA: Hát hozzám. Hogy *pontosítsunk*. Mi az, hogy te is?
- PAPAGENO: Ja, az más. Semmi. Elszólás... Meglátom... hogy lesz-e kedvem *pontosítani*.
- TINA: Én mindenképpen megvárlak. Jó? Tarararam... tarararam... tarararam... na, mi lesz már?
- PAPAGENO: Bocs, elgondolkodtam. Tatam.
- TINA: Imádlak, te tatam! Te tatám! Szaladj az igazgatónődhöz. És ne felejsd el, megvárlak.

PAPAGENO: Hogyan is lehetne az ilyesmit elfelejteni, Tina...

7. jelenet

LOLA: *(vetkőzik ki, magába vissza.)* Nekem tetszik ez a Tina.

PAPAGENO: Akkor te menj el pontosítani veled a kéjlukába!

LOLA: *(fellép a női nem kétes védelmében.)* Kéjlakába. Ezt így mondják. Kéjlak, és nem kéjluk. Még ha egy lyukban lakik is, ne legyél tahó!

PAPAGENO: Azt azért nem hiszem, hogy egy lyukban lakna. Más lakik az ő...

LOLA: És megvárt?

PAPAGENO: Nem volt olyan szerencsém... jött a bombariadó... Te, ez a bombariadó jó kis igazolás lesz majd...

Lola most őszintén haragszik. Az egész férfinemre.

LOLA: Eh, ti, férfiak, nektek bármi jó az igazolásához, amikor gazemberek akartok lenni egy nővel.

PAPAGENO: Bocs, megfeledeztem az ilyen-kor kötelezően felülkerekedő női szolidaritásról.

LOLA: Te pedig mentél a másik nőhöz.

Lola átalakul közben igazgatóvá.

PAPAGENO: Nem. Az igazgatóhoz mentem. Aki nő ugyan, de csak másodsorban. Elsősorban igazgató. Kopogtam, semmi. Kopogtam, semmi. Kopogtam, semmi. Erre benyitottam. Ott ült az asztalnál, egyik kezével írt, a másik kezével telefonált. Fel sem nézett, csak elvakkantotta magát.

IGAZGATÓ: Ül le! A Karcsinak szerezenek be valami gyógyszert! De most, azonnal! Taknyos? Prüszköl? Mindjárt... Hogy lehet az, hogy megfázott? Most kapott meleg takarót az IKEÁ-ból. Megfoghatatlan. Egy pillanat... És vitaminokat is rakjanak a tápjához. Óránként kérek jelentést az

állapotáról. *(Csak most néz fel.)* Na, mi lesz, Dani, miért nem ülsz le?

PAPAGENO: Nem tudom, hova ülhetek.

IGAZGATÓ: Oda ülsz, ahova akarsz, Danika.

PAPAGENO: Nem tudom, maga hova szokott ülni...

IGAZGATÓ: Nem szoktam sehova ülni. Nincs rögzített helyem... ezen az egy széken kívül, ami itt van az íróasztalom mögött.

A férfi elérte a célzást. Nem fog az igazgatói székbe ülni.

PAPAGENO: Értem. Akkor én talán... ide...

IGAZGATÓ: Jó, akkor én meg ide.

PAPAGENO: Kis unoka?

IGAZGATÓ: Kicsoda kis unoka?

PAPAGENO: Hát, a Karcsika.

IGAZGATÓ: Miféle Karcsika?

PAPAGENO: Aki taknyos és prüszköl, és vitaminokat kell adni a tápjához.

IGAZGATÓ: Ja, a Karcsi! *(Kap a fejéhez. Kontyba kap.)* Dehogy unoka. Nekem nincs családom. Karcsi az egyik macskám... a hat közül. Mert hat macskám van – és hozzá egy gondozónőm is. Hat macska azért nagy felelősség, nem gondold, Danika?

PAPAGENO: Az, nagy felelősség, hat macska, az valóban nagy felelősség.

IGAZGATÓ: Igen. Hat macska.

PAPAGENO: Hat macska.

IGAZGATÓ: Felelősség.

PAPAGENO: Felelősség.

IGAZGATÓ: Hat macska.

PAPAGENO: A Karcsi meg taknyos és prüszög.

IGAZGATÓ: Hát igen, a Karcsi. Nagyon nyugtalan vagyok miatta.

PAPAGENO: Megértem. Én is az lennék.

Az igazgatónak most tűnik fel a férfi jelmeze.

IGAZGATÓ: Te, te miért nézel ki ilyen hülyén?

PAPAGENO: Én? Hogy hülyén? *(Kezd eleget lenni a jelmezét ért atrocitásokból.)* Miért, én hülyén nézek ki?

- IGAZGATÓ: Ez a ruha... olyan komikus... Hogy mondjam... nem egészen illik egy felnőtt emberhez.
- PAPAGENO: Ez speciel jelmez.
- IGAZGATÓ: Melyik elmeháborodott darab-ban vagy benne?
- PAPAGENO: A Varázsfuvolában.
- IGAZGATÓ: Valami madarat játszol?
- PAPAGENO: Én vagyok benne Papageno.
- IGAZGATÓ: Az mi?
- PAPAGENO: Madarász.
- Az igazgató vagy nem figyel oda, vagy tényleg kapása nincs az operáról.*
- IGAZGATÓ: Madarász. Jaj, persze, tudtam, csak hirtelen nem kapcsoltam. Ez a sok munka, fáradtság, idegesség a Karcsi miatt. Te, de egészen őszintén, mindenkinek ilyen hülye ruhája lesz a Varázsfuvolában?
- PAPAGENO: Nem, csak nekem.
- IGAZGATÓ: Pech.
- PAPAGENO: A jelmeztervező így gondolta ki.
- IGAZGATÓ: Ezek a jelmeztervezők... öntörvényű emberek. Ezt rendszeren megszívtad.
- PAPAGENO: Meg, rendszeren. Nincs egy papírsepije?
- IGAZGATÓ: Tessék. Meg vagy fázva te is? Akkor miért nem hordasz magaddal?
- PAPAGENO: Nincs zseb ezen a szaron. Majd varratok rá.
- Az igazgató csak hosszú szünet után szólt meg.*
- IGAZGATÓ: Ne fáradj vele. Már nem érdemes. Inkább adok egy százas csomaggal.
- PAPAGENO: Ezt hogy érti?
- Enyhe zavar támad közöttük, ami egyre csak nő és nő.*
- IGAZGATÓ: Sehogy. Mondtam valamit? Sok a baj, Dani, fejünk fölött csapkodnak a csőd sós hullámai.
- PAPAGENO: Hát, nem könnyű.
- IGAZGATÓ: Nagyon nem könnyű. Szörnyen nehéz. Főleg, hogy ilyen madárruhában vagy... Fejünk fölött csapkodnak... de már mondtam.
- PAPAGENO: Mondta.
- IGAZGATÓ: Nincs veled semmi baj, Dani.
- Egymásra merednek, zavart tanácsalansággal.*
- PAPAGENO: Csak van, ha hívatni tetszett.
- IGAZGATÓ: Nem veled van baj, úgy értem.
- PAPAGENO: Megkönnyebbültem.
- IGAZGATÓ: A színház gazdasági helyzetével van baj. Felére csökkentették a támogatásunkat.
- PAPAGENO: Ez a szívás.
- IGAZGATÓ: Nagy szívás, igen. Nem is tudod, mekkora. Elé kell mennünk a csődnek. Előre menekülünk, Dani, előre menekülünk.
- PAPAGENO: És én ebben a menekülésben tudok valamit segíteni?
- IGAZGATÓ: Veled semmi baj, Danikám.
- PAPAGENO: Ezt már tetszett mondani.
- IGAZGATÓ: De ez a jövő évad...Ez az ellehetlenült gazdasági helyzet... a csőd hullámai a fejünk fölött csapkodna...
- A férfiban feltámad a gyanú. Innen már nincs visszaút. Előre se.*
- PAPAGENO: Hát igen. Tulajdonképpen...
- IGAZGATÓ: Te nagyon tehetséges vagy, Dani...
- PAPAGENO: Köszönöm...
- IGAZGATÓ: Emberileg sincs semmi gondunk veled...
- PAPAGENO: Ez megnyugtat, ha...
- IGAZGATÓ: Maximálisan elismerjük a szakmai tudásodat.
- PAPAGENO: Ezt jól esik hallani...
- IGAZGATÓ: Megajándékoztunk a bizalmunkkal, érezted, gondolom...
- PAPAGENO: Maximálisan éreztem...
- IGAZGATÓ: Beszéljünk őszintén, Dani...

PAPAGENO: *(élesen.)* Miért, eddig nem őszintén beszélünk?

IGAZGATÓ: De, de... A folytatásra céloztam.

PAPAGENO: Akkor folytassuk. Nagyon érdekelne, hova fogunk kilyukadni.

IGAZGATÓ: Kilyukadunk, máris kilyukadunk. Csak nehéz, ahogy itt ülsz ebben a mádárszerkóban... Én nyíltan beszélek, tudod, hogy fair vagyok veled...

PAPAGENO: Mindig is az volt... eddig...

IGAZGATÓ: Ezután is, Danikám, ezután is...

PAPAGENO: Köszönöm... Jól esik... zavarba hoz.

IGAZGATÓ: Ne legyél zavarban! De mondanom kell neked valamit.

PAPAGENO: Hallgatom... várom...

IGAZGATÓ: Az igazgatóság úgy döntött, hogy van egy friss diplomás, aki fele ennyi gáziért elvállalja...

PAPAGENO: *(élesebben)* Mit vállal el fele ennyi gáziért?

IGAZGATÓ: Hát, téged.

PAPAGENO: Engem?

IGAZGATÓ: Úgy értem, na... hogy is mondtam... a helyedet... a szerepeidet átveszi... le kell, hogy cseréljünk... egy olcsóbbra... de nagyon tehetséges...

A férfi nehezen szólal meg. Fölösleges a kérdése, érzi.

PAPAGENO: Lecserélnék?

IGAZGATÓ: Lecserélünk. Hidd el, hogy ez nagyon nehéz nekem. Nagyon nehéz közölni... Még nehezebb átélni veled... Ráadásul itt a Karcsi betegsége is, ugye... De nekem az a feladatomban, hogy ezeket megoldjam.

PAPAGENO: Karcsi meg fog gyógyulni.

IGAZGATÓ: Te is megtalálod a helyedet, biztos vagyok benne.

PAPAGENO: Magyarán, ki vagyok rúgva?

IGAZGATÓ: Én nem fogalmaznék ilyen... radikálisan, mert nem vagy kirúgva...

PAPAGENO: Hát akkor?

IGAZGATÓ: Dehogyanis rúgunk ki. Egy ilyen kiváló operaénekest, mint te...

PAPAGENO: Megkönnyebbültem.

IGAZGATÓ: *(zavartan járkal a szobában. A férfi is.)* Csak a jövő évadban, mondom, veled semmi baj, olyan a gazdasági helyzet, mondtam az előbb, hogy nem tudlak szerződtetni. Na, kimondtam végre.

PAPAGENO: Kimondta. Most már jöhet teljes gőzzel a Karcsi ügye.

Megcsörren a telefon. Az igazgató fölveszik, hangja egyre idegesebb. Elveszíti a felmondási fonalat.

IGAZGATÓ: Halló? Nem, még ne jöjjön be a fiatalember. Tárgyalok. Éppen hogy most ne jöjjön! Mit türelmetlenkedik, még meg sem száradt a pecsét a diplomáján. Majd visszahívjuk. Biztos a szerződése, nyugtassák meg! Mondtál valamit?

PAPAGENO: Csak annyit, hogy remélem, Karcsi hamarosan megint egészséges lesz.

IGAZGATÓ: Hát, én is, nagyon. Köszönöm az együttérzésedet. Jól esik.

PAPAGENO: Ez természetes.

IGAZGATÓ: Ebben a nehéz pillanatban is.

PAPAGENO: Igen.

IGAZGATÓ: Neked nagy szíved van, Dani.

PAPAGENO: Igen.

IGAZGATÓ: Tudod, hogy maximálisan elismerjük a tehetségedet...

PAPAGENO: Igen.

IGAZGATÓ: És emberileg is nagyon sokra tartunk.

PAPAGENO: Igen.

IGAZGATÓ: Meg nagyon sokat tettél ezért a színházért...

PAPAGENO: Igen.

IGAZGATÓ: De a nehéz gazdasági helyzet...

PAPAGENO: Igen.

IGAZGATÓ: Hát akkor...

PAPAGENO: Igen.

IGAZGATÓ: Végeztünk is, Danikám.

PAPAGENO: Igen.

IGAZGATÓ: De azért nincs harag?

PAPAGENO: Igen... Azaz nem... Azaz nincs... kezét csókolom.

IGAZGATÓ: Szerbusz, Danikám, de tudd, ha nem lenne ez a nehéz gazdasági... a csőd hullámai a fejünk felett...

PAPAGENO: Igen. Kezét csókolom. A csőd hullámai...

IGAZGATÓ: És fel a fejfel!

PAPAGENO: Igen.:

IGAZGATÓ: És vigyázz magadra!

PAPAGENO: Igen.

IGAZGATÓ: És a következő évadig még a mi fiunk vagy, ne felejtse el!

PAPAGENO: Igen.

IGAZGATÓ: Hát, akkor még egyszer, szerbusz. *(Felkapja a telefont.)* Halló? Van már orvososság a Karcsinak?

8. jelenet

LOLA: Akkor most mi van?

PAPAGENO: Csak az van, hogy szeptembertől nincs munkám.

LOLA: A szeptember még messze van.

PAPAGENO: Közelebb, mint gondolnád.

LOLA: Megin' fíngtam, megin' nád...

PAPAGENO: De hülye vagy te, Lola!

LOLA: Te se vagy piskóta, Kiss Dániel, alias Papageno.

PAPAGENO: Papageno? Így emlékszel, hogy ez a jelmezem, ha soha nem voltál operában?

LOLA: Hazudtam. Én az Operában lakom. Én vagyok, de ezt senkinek sem mondhatod el, mert éjjel megleplek, és kiszívom az összes véredet, én vagyok az Operaház Fantomja. Meg se ijedtél? Húúúúú, mjuzik ov dö nájt!

PAPAGENO: Vettél már valaha valamit komolyan?

LOLA: Hát persze. Vásárolnia mindenkinek kell...

PAPAGENO: Lola!

LOLA: Ki szólít a nevemen? Csak nem te voltál az, különleges idegen?

PAPAGENO: Ezt most találtad ki?

LOLA: Fenét. Kicsike konzervdobozokba zárva hordom a poénokat a szatyromban. Néha belenyúlok, kiveszek egyet, kibontom, elszáll. Most épp ez akadt a kezem ügyébe.

PAPAGENO: Lola, te tetszel nekem!

LOLA: Ne nyomulj, mert attól hánynom kell.

PAPAGENO: Akkor hányj le, mit bánom én! Hányd le a szép, színes tollaimat! Azt se bánom. Egyébként, ki se lehet mosni...

LOLA: Hülye.

PAPAGENO: Most akkor, mi van?

LOLA: Kivel mi van?

PAPAGENO: Velünk mi van.

LOLA: Ki az a velünk?

PAPAGENO: Hát... te... meg én. Az a velünk.

LOLA: Na, ezt sürgősen verd ki a fejedből. Nincs olyan, hogy én... meg te. Olyan van, hogy én, meg olyan van, hogy te. Tehát, olyan nincs, hogy mi!

PAPAGENO: Akkor most mi van?

LOLA: Seggem kivan.

PAPAGENO: Na, ne komolytalankodj el mindent!

LOLA: Az van, hogy megy mindenki a maga útján tovább. Te vissza az Operába, már biztosan beengednek, minden bombariadó csak kamu, megvárod a kis statisztacsajt, és pontosítasz vele egy retteneteset.

PAPAGENO: És te?

LOLA: Én is megyek...

PAPAGENO: Hova mész...

LOLA: Ahova a hegyek.

PAPAGENO: Elmennék veled...

- LOLA: Az én utazásom soha nem kétszemélyes, Dani. Ne haragudj...
- PAPAGENO: Értem. Akkor én... megyek is.
- LOLA: Szia.
- PAPAGENO: Szia.
- LOLA: Azaz... várj csak! Nem engedlek el ilyen könnyen, ha már annyi pofázást végighallgattam az életről.
- PAPAGENO: Mit akarsz még, kislány? Vége a mesének.
- LOLA: Táncolj velem!
- PAPAGENO: Mi van?
- LOLA: Táncolni akarok, nem érted? Táncolj velem!
- PAPAGENO: Itt a metróban?
- LOLA: Itt a metróban. Mivel, hogy éppen itt vagyunk, a metróban.
- PAPAGENO: És mire táncoljunk? A csöndre, vagy a szerelvények csattogására?
- LOLA: Nem azt mondtad, hogy operaénekes vagy? Hazudtál?
- PAPAGENO: Az vagyok. Operaénekes. Nem hazudtam. De nem hordok egy szimfonikus zenekart a torkomban.
- LOLA: Akkor a cappella lesz.
- PAPAGENO: Tessék?
- LOLA: Bocs, megbotlott a nyelvem... Azt akartam mondani, hogy énekelj zenei alapok nélkül. De ne valami komoly szart! Papageno-áriát, vagy efféle szarságot! Csak tudsz egy rendes számot, mondjuk, a hetvenes évektől erre felé...
- PAPAGENO: Zenei alapok nélkül... Ez megint olyan... szakkifejezés-szagú volt a te szádból... Kezd érdekes lenni a dolog! Lola, valójában ki vagy te?
- LOLA: Na jó, ebből elég volt. Másodszor is szia, sőt, cső!
- PAPAGENO: Most meg hova mész?
- LOLA: Még nem tudom. De hogy el, az biztos.
- PAPAGENO: Maradj... kérlek...
- LOLA: Minek? Hogy szaglássz utánam tovább?
- PAPAGENO: Nem. Azt abbahagytam...
- LOLA: Hát akkor mit akarsz?
- PAPAGENO: Táncolni! Táncolni veled!

KACZIÁNY ÖDÖN: PIÉTA